

Quan el germà arriba en pastera

**L'Església referma el seu compromís davant
del drama migratori a les Canàries**

Arribada de migrants al port canari d'Arguineguín.

JOSEP BUADES
 «La migració no pot portar a la confusió ni a l'anomia ni a la subversió de l'ordre valoratiu-normatiu fonamentat en els drets humans»

«Com a Església catòlica, no podem restar impassibles davant d'aquesta situació greu de vulneració de drets humans on les polítiques públiques no posen la persona al centre, que és ocupat per altres interessos d'índole econòmica, política, etc.» És la reflexió que comparteix amb *Catalunya Cristiana* la secretària general de Càritas Canàries, Caya Suárez, davant del drama migratori que viu des de setmanes l'arxipèlag.

Les imatges que ens arriben són colpidores, amb tot, reconeix, hi ha el risc que acabem acostumant-nos a aquesta situació: «La insensibilitat és la manca del sentiment, de sentir el patiment de les persones. Quan es dona aquesta situació, apareixen reaccions com les que estem vivint a les Canàries: manca de recursos d'allotjaments dignes, condicions d'insalubritat, assistència jurídica inadequada. En síntesi, no s'està dispensant una acollida humanitària digna a les persones migrants que arriben a les nostres costes.»

Un altre factor a tenir en compte és la por al migrant. Com ens explica M. Dolores López, responsable del Secretariat Pastoral de Migracions de les Canàries, «ens fan por perquè és el que ens inculquen amb els missatges que venen a treure'ns la feina, habitatge, ajudes econòmiques, atenció sanitària, etc. Un

altre dels motius és perquè els governs promouen el tancament de fronteres, s'inverteix en seguretat, en policia que vigili i en presons (Centres d'Internament d'Estrangers, els CIE), que els retenen com a delinqüents. Ens fan por perquè no els coneixem, és una por elemental, por al desconegut».

En aquest sentit, Josep Buades, director de l'associació Claver i membre del Servei Jesuïta a Migrants, destaca que «sentim que amenacen la imatge ideal, mitificada, que tenim de les nostres societats». Fins i tot, apunta, «hi ha una por als migrants que toca la religió. Avui, clarament és la por a l'islam. Crec que hem de prendre'ns seriosament la por, per tal de reconèixer quina consistència tenen les seves causes, per discernir les respostes sanes de les malalties. Com a Església, estem cridats a mantenir dos pols en tensió: l'acollida de les persones migrants i el manteniment d'un ordre públic normatiu amb una base moral fonamentada en la defensa de la dignitat humana i dels drets humans. La migració no pot portar a la confusió ni a l'anomia ni a la subversió de l'ordre valoratiu-normatiu fonamentat en els drets humans».

La secretària general de Càritas Canàries analitza que «perdem la perspectiva de separar: l'origen, la

Càritas Canàries dedica part de la seva acció solidària als migrants.

situació administrativa i les condicions de vida, de l'essència de ser humà, de l'oportunitat de construir una altra societat amb les persones migrants des de les seves capacitats i fortaleces, amb l'obertura a persones amb les quals conviure i compartir, i amb les quals construir una nova societat intercultural de nous reptes més humana i solidària».

Una altra política migratòria

Segons Josep Buades, calen polítiques migratòries «valentes, realistes, complexes. Són més fàcils les polítiques populistes que suprimeixen un dels pols en tensió: criminalitzant la població migrant o presentant-la en termes ingènua-ment idealitzats. Les polítiques han de buscar un cert equilibri, sempre inestable. La immigració compensa l'escassa natalitat a la vegada que modifica el paisatge cultural. Els nous contingents de persones treballadores, més que augmentar l'atur, reactiven sectors que han quedat sense mà d'obra. Manca una política més liberal de concessió de visats de residència i feina, fins i tot per a un període relativament limitat en el qual buscar feina».

Per a M. Dolores López, «cal fomentar el treball en origen. Col·laborar amb projectes de formació que ajudin al desenvolupament i, com a mínim, deixar d'espolar-los

els recursos naturals com s'està fent, sense el mínim respecte i amb l'únic objectiu de treure'n grans beneficis per als qui van a obtenir-los. Hauríem de substituir el rebuig i la por per conèixer i reconèixer l'altre en la seva identitat, realitat familiar i cultural. Acollir l'altre i permetre que es produeixi aquell intercanvi que és l'hospitalitat: donar i rebre».

La secretària general de Càritas Canàries demana «una política espanyola i europea que abordi les causes de la immigració en origen, apostant principalment per accions de cooperació al desenvolupament com una prioritat bàsica, entenent que la immigració es torni voluntària i no forçosa davant la pobresa, les persecucions i els conflictes bèl·lics. Una política migratòria que respecti els processos migratòria des d'una acollida humanitària adient i en condicions dignes on es posi les persones al centre de la intervenció».

L'impacte del Covid-19

Si la situació dels migrants ja és, per ella mateixa, delicada, l'impacte del Covid ha fet més grans els problemes. Caya Suárez constata que «les persones migrants que arriben a Canàries venen per la pèrdua de les xarxes de suport en contextos d'extrema pobresa o per la inseguretat de les seves vides en situacions de conflicte bèl·lic. A les

Missatge episcopal

Amb motiu de la Jornada Mundial dels Pobres, el 15 de novembre passat, els dos bisbes de les diòcesis de l'arxipèlag canari, José Mazuelos i Bernardo Álvarez, publiquen la carta pastoral *Escoltar el ressò de Lampedusa a les Illes Canàries*. Segons la responsable del Secretariat de Pastoral de Migracions de Canàries, M. Dolores Pérez, es tracta «d'una cosa molt positiva i inusual aquest pronunciament dels bisbes de les dues diòcesis conjuntament. Ha estat una crida important a la conversió, a canviar la mirada i el cor».

En termes semblants s'expressa la secretària general de Càritas Canàries, Caya Suárez: «La carta pastoral ha arribat com una brisa fresca de claredat i confiança en l'horitzó cap al qual ens hem d'encaminar i referma la denúncia pública davant la vulneració de drets humans i establir on hem de centrar la mirada i els esforços com a ciutadans i com a cristians davant la realitat migratòria.»

M. DOLORES LÓPEZ
«Hauríem de substituir el rebuig i la por per conèixer i reconèixer l'altre en la seva identitat, realitat familiar i cultural»

© Kristóf Hölbenyi

Canàries l'atenció a persones migrants s'ha vist deteriorada, encara més, davant la necessitat de compliment de les mesures sanitàries que ens exigeix aquesta pandèmia per a la qual no estàvem preparats».

Les persones migrants, explica M. Dolores López, «es troben amb el fet que en origen les seves economies, ja precàries, estan col·lapsades i no en tenen per menjar ni tenen tampoc mitjans sanitaris per afrontar la pandèmia. Les fronteres tancades i les mesures de seguretat de tot tipus s'han agreujat. També l'economia dels llocs de destinació està patint una crisi i se'ls veu com a competidors que pretenen prendre'ls el que escasseja».

La pandèmia està tenint una incidència especial allà on les persones no tenen llibertat de moviments o la tenen restringida, com són els CIE, els CETI (Centres d'Estada Temporal d'Immigrants) o en instal·lacions semblants, ens recorda Josep Buades: «Espanya va ser un exemple de bona pràctica a tot Europa quan el Ministeri de l'Interior va buidar els CIE entre finals de març i començament de maig. Ho va fer per raons jurídiques. En canvi, aquest mateix ministeri ha reactivat els CIE per raons polítiques malgrat un risc de contagi que s'ha produït al CIE de Barcelona o ha refusat traslladar els migrants des de Ceuta, Melilla o Canàries a la Península, i ha saturat els espais d'estada i ha provocat contagis».

L'associació Claver disposa d'un taller de patronatge, on es formen i realitzen els seus dissenys persones com la Clotilde, amb teles importades de Burkina Faso.

CAYA SUÁREZ
«Les persones migrants venen per la pèrdua de les xarxes de suport en contextos d'extrema pobresa o per la inseguretat de les seves vides en situacions de conflicte bèl·lic»

El papa Francesc ens convida a dur a terme quatre accions en relació amb els migrants i refugiats: acollir, protegir, promoure i integrar. Per al director de l'associació Claver, «la tradició eclesial d'acollir el foraster, l'estranger, l'immigrant, que té arrels bíbliques i que és manament del Senyor, és molt clara i constant: ho veiem en el magisteri pontifici de darrer segle. La sensibilitat i el grau de compromís personal del papa Francesc afegeix intensitat a una línia constant».

Aquesta situació que porta al límit els migrants, disposats a jugar-se la vida en una pastera, ens ha d'ensenyar, desitja M. Dolores López, «a veure en l'altre un ésser humà com nosaltres, que pateix, i el seu dolor hauria de ser el nostre. Aprendre a acollir, conèixer i compartir, a fer-nos càrrec els uns dels altres; aprendre a construir una societat més humana i més justa; aprendre a respectar i valorar l'altre; denunciar el que passa en origen».

Des de Càritas Canàries, la prioritat és «ser testimoni de compromís creient amb les realitats de pobresa i exclusió», ens diu la seva secretària general, «ser en aquells contextos al costat de les persones que es queden fora del sistema de protecció, els últims, descartats i oblidats de la nostra societat i sentir el missatge de Déu en el nostre quefer quotidià sense oblidar anar a les fonts de la nostra fe a través de la trobada, la pregària i l'eucaristia».